

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Pamapol za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r.

Pismo Prezesa Zarządu Pamapol S.A.

Pamapol S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Pamapol. W skład Grupy według stanu na dzień 31.12.2008 roku wchodziły następujące przedsiębiorstwa:

1. Pamapol S.A. – będący jednostką dominującą,
2. WZPOW Kwidzyn Sp. z o.o. – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 3 października 2005 roku,
3. NATURIS Sp. z o.o. – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 3 października 2005 roku,
4. Pamapol- Logistic Sp. z o.o. – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 1 lutego 2006 roku.
5. ZPOW Ziębice Sp. z o.o. – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 1 marca 2007 roku,
6. Mitmar Sp. z o.o. – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 1 czerwca 2007 roku, Pamapol S.A. posiadał 60% udziałów w tej Spółce do dnia 28 lutego 2008 r., w dniu 29 lutego Pamapol S.A. nabył pozostałe 40% udziałów tej Spółki.
7. Cenoss Sp. z o.o. – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 1 lipca 2007 roku. W dniu 2 lipca Spółka zależna CENOS Sp. z o.o. nabyła majątek produkcyjny oraz prawa do używania znaku Zakładu Palarnia Kawy GALAXIA.
8. Pamapol- Dystrybucja – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 1 lipca 2007 roku,
9. Huta Szkła Sławno – jednostka zależna wchodząca w skład Grupy począwszy od 1 czerwca 2007 roku – będąca na etapie realizacji inwestycji. Całkowita realizacja inwestycji związanej z budową huty szkła jest związana przeprowadzeniem przez Pamapol S.A. emisji akcji serii C. W dniu 15 grudnia 2008 roku Zarząd Pamapol S.A. podjął uchwałę Nr 1/XII/2008 w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia oferty publicznej akcji serii C. Głównymi przyczynami tej decyzji były zła koniunktura na rynku kapitałowym, a także nie najlepsze wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Pamapol w roku 2008. W związku z powyższym realizacja inwestycji w budowę huty szkła została wstrzymana. Zgodnie z przyjętą w styczniu 2009 roku Strategią Grupy Pamapol na lata 2009-2011 Spółka Huta szkła Sławno została wystawiona do sprzedaży.

Zakończony 2008 rok był najtrudniejszym okresem w historii Grupy Pamapol. Wiele zderzeń jednorazowych plus otoczenie makroekonomiczne spowodowały wygenerowanie bardzo dużej straty na poziomie jednostkowym oraz

skonsolidowanym. Do zdarzeń jednorazowych które wpłynęły na straty netto należy wymienić:

1. zawarcie transakcji opcyjnych przez Spółkę zależną WZPOW Kwidzyn w kwotach znacznie przekraczających roczny poziom eksportu Spółki
  - a. wycena zawartych w 2008 roku transakcji opcyjnych na datę bilansową 31 grudnia wykazała stratę na poziomie około 10,5 mln złotych
2. wycena aktywów (akcji będących w posiadaniu Pamapol SA) wykazała stratę w wysokości ponad 6 mln złotych za 2008 rok
3. przecena bilansowej wartości majątku Spółki zależnej CENOS wykazała stratę na poziomie prawie 1 mln złotych, przecena ta dotyczy wyceny części maszyn i urządzeń do produkcji kawy przejętych wraz z zakładem Palarnią Kawy Galaxia.

W 2008 roku Grupa Pamapol działała w niekorzystnych dla siebie warunkach zewnętrznych co również przełożyło się na wykazanie złego wyniku z działalności podstawowej w poszczególnych Spółkach Grupy. Wszystkie Spółki Grupy Pamapol natrafiły w swojej działalności na znaczny wzrost cen surowców, energii oraz wynagrodzeń. Najbardziej zostało to uwidocznione w działalności Palarni Kawa Galaxia, wysokie stale rosnące ceny surowca oraz kontrakty zawarte na stałą cenę spowodowały wielomilionowe straty na tej działalności w 2008 roku, suma strat z działalności kawowej przekroczyła w 2008 roku kwotę 5 mln złotych. Bardzo niekorzystna sytuacja na rynku zbożowym: wysokie wzrosty cen zbóż: jęczmienia oraz ryżu spowodowały, że część zbożowa Spółki CENOS również nie przyniosła dochodu i nie mogła pokryć strat na części kawowej. Spółki przetwórstwa warzywnego czyli WZPOW Kwidzyn oraz ZPOW ZIĘBICE funkcjonowały w sytuacji rosnących cen surowca, umacniającej się siły PLN w pierwszej części roku oraz silnej presji płacowej. Przy stosunkowo niskiej sprzedaży (w stosunku do posiadanych mocy produkcyjnych) przełożyło się to na wykazanie strat w tych Spółkach na poziomie powyżej 10 mln złotych. Spółka MitMar odpracowała w 2008 roku stratę z I kwartału ale nawet pozytywny wynik tej Spółki nie wpłynął na poprawę słabych wyników Grupy. Spółka Pamapol będąca w poprzednich latach siłą napędową Grupy oraz najwydatniejszą jednostką natrafiła w 2008 roku na przeszkody z którymi sobie nie potrafiła poradzić: wzrost cen surowców mięsnych, wzrost cen opakowań oraz presja płacowa. Walka konkurencyjna na rynku oraz umacnianie się Brandów z wyższej półki spowodowały, że Pamapol SA nie wykazał zysków mogących choćby w części pokryć starty w CENOS-ie oraz Spółkach warzywnych. Do tych wszystkich niekorzystnych zdarzeń należy dodać jeszcze projekt Huty Szkła Sławno, projekt dopiero w realizacji ale stale przynoszący koszty w 2008 roku oraz Spółkę Pamapol Logistic działającą w branży transportu międzynarodowego, branży która pierwsza odczuła skutki globalnego spowolnienia, co niestety przełożyło się również na wysoką stratę tej Spółki. W 2008 roku również Spółka Pamapol Dystrybucja wykazała stratę co wynika z faktu realizowania zbyt niskiej sprzedaży produktów Grupy na rynku, zbyt niska wartość sprzedaży produktów Grupy na rynku wpłynęła na zrealizowanie zbyt niskich przychodów Pamapol Dystrybucja nie pokrywających kosztów własnych.

Wykazanie złych wyników przez poszczególne Spółki Grupy przekładające się na bardzo dużą stratę na poziomie skonsolidowanym przełożyło się również na pogorszenie wszystkich wskaźników opisujących pozycję finansową Grupy oraz Spółek ją tworzących. W niektórych przypadkach może wręcz zachodzić pytanie o

sens kontynuowania działalności i pytanie czy wartość udziałów Spółek zależnych wykazywanych w bilansie Pamapol SA jest zasadna. Chcąc odpowiedzieć inwestorom na to pytanie Zarząd Grupy Pamapol odpowiada, że nie zdecydował się przecenę wartości udziałów w Spółkach zależnych ponieważ zostały opracowane programy naprawcze dla Grupy oraz wszystkich Spółek zależnych. Realizacja przygotowanych programów naprawczych pozwoli na generowanie przez wszystkie Spółki Grupy dodatnich wyników z działalności podstawowej oraz wypracowanie skonsolidowanego zysku netto już w 2009 roku.

Podstawowe założenia nowej strategii przygotowane w grudniu 2008 roku a opublikowane po konsultacjach w Grupie w styczniu 2009 roku przedstawiają się następująco:

1. Wstrzymanie planowanych i ograniczenie rozpoczętych inwestycji.
  2. Wystawienie na sprzedaż zbędnych składników majątkowych nie wchodzących w skład biznesu operacyjnego.
  3. Zmiana strategii sprzedaży produktów i usług, dążenie do wykorzystania przewagi konkurencyjnej dzięki posiadaniu silnej Spółki Dystrybucyjnej.
  4. Wykorzystanie posiadanych (zainstalowanych) mocy produkcyjnych.
  5. Poprawa efektywności zarządzania majątkiem obrotowym.
  6. Zmniejszenie wartości zadłużenia kredytowego.
1. Zarząd Pamapol podjął decyzję o wstrzymaniu kilku bardzo dużych projektów inwestycyjnych realizowanych począwszy od 2007 roku. Do najważniejszych decyzji i największych projektów należy zaliczyć: pełne wstrzymanie inwestycji w budowę huty szkła w Sławnie. Inwestycja ta pochłonięła dotychczas prawie 5 mln złotych, inwestycja miała być finansowana głównie z środków które miały być pozyskane z emisji akcji serii C, emisja ta nie doszła do skutku, a Grupa nie posiada obecnie wolnych środków które mogą być przeznaczone na kontynuację tej inwestycji. Nie oceniając perspektyw finansowych tej inwestycji oraz możliwych zysków w przyszłości została podjęta decyzja o jej wstrzymaniu głównie ze względu na dbałość o płynność finansową Grupy oraz ogólny poziom zadłużenia. Drugi bardzo duży projekt inwestycyjny o wartości ponad 40 mln złotych w Spółce ZPOW ZIĘBICE mający na celu rozbudowę tego zakładu został znacznie ograniczony do realizacji w 2009 roku (dopłacenie około 2 mln złotych do już znacznie zaliczkowanych urządzeń do przerobu warzyw mrożonych) a kolejne etapy projektu zostały przełożone do realizacji w przyszłości. Do znaczących inwestycji wstrzymanych w trakcie należy wymienić: wstrzymanie inwestycji w budowę kolejnej komory mroźniczej w zakładzie w Kwidzynie, inwestycja ta została wstrzymana głównie ze względu na jej wciąż początkowy charakter i skalę dalszych nakładów inwestycyjnych.
- Z inwestycji kontynuowanych należy wymienić: dokończenie budowy nowej mroźni w Spółce MitMar w Głownie – inwestycja ta jest już zrealizowana w około 75 % wartości, jej dokończenie pozwoli na zwiększenie mocy mroźniczych w Grupie oraz dzięki stosunkowo niewielkim nakładom pozwoli na szybki zwrot z inwestycji. Drugą inwestycją kontynuowaną w Grupie jest przeniesienie zakładu rafinacji soli w we Wrześni do zakładu głównego CENOS oraz przeniesienie zakładu palenia kawy z Wielunia do Wrześni. Inwestycje to przełożą się na obniżenia kosztów funkcjonowania Spółki CENOS. Trzecią i ostatnią inwestycją realizowaną przez Grupę w 2009 roku jest dokończenie zapłat na już dostarczone urządzenia do Spółki ZPOW

ZIĘBICE, powyższe urządzenia służą do produkcji i przerobu mrożonych warzyw konfekcjonowanych czyli jednego z górnych produktów Grupy.

2. W związku z nieprzeprowadzeniem emisji akcji serii C oraz brakiem wolnych środków finansowych została również podjęta decyzja o wystawieniu na sprzedaż aktywów należących do poszczególnych Spółek, aktywów nie stanowiących i nie wpływających na biznes podstawowy. Po przeanalizowaniu potrzeb oraz możliwości zostały wybrane grupy aktywów które zostaną wystawione do sprzedaży w latach 2009-2011. Najważniejsze z nich to: Huta Szkła Sławno, Basen we Wrześni, nieruchomość po zakładzie rafinacji soli we Wrześni, działka gruntowa we Wrześni, zakład w Poźdzenicach należący do Pamapol oraz nieruchomość gruntowa należąca do Pamapol a znajdująca się w Urbanicach. Dotychczas nie udało się sfinalizować sprzedaży żadnej z wymienionych nieruchomości ale rozmowy w sprawie ich sprzedaży trwają.

3. W celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży zarząd Grupy podjął decyzję o zmianie struktur organizacyjnych w dziale sprzedaży. Nowa struktura organizacyjna pozwala na szybsze dotarcie do konsumenta, lepszą organizację sprzedaży, oraz inny bardziej motywacyjny podział obowiązków w poszczególnych Spółkach. Jednym z głównych celów było osiągnięcie znaczącego wzrostu sprzedaży mrożonych warzyw konfekcjonowanych na rynku krajowym co zostało już osiągnięte w I kwartale 2009 roku. Uzyskane efekty są bardzo zadawalające jak na tak krótki okres funkcjonowania nowej strategii, w ciągu kilku miesięcy udział rynkowy produktów mrożonych uległ podwojeniu i realnym staje się osiągnięcie drugiej pozycji rynkowej w ciągu 3 lat. Drugim bardzo ważnym elementem przyjętej strategii był znaczący wzrost sprzedaży produktów brandowych (Pamapol, Kwidzyn, CENOS, Galaxia, O,Sole), dzięki podjętym działaniom również ten element udało się zrealizować już w I kwartale 2009 roku.

Istotną zmianą na tle organizacyjnym jest również zmiana składów osobowych w zarządach poszczególnych Spółek. Od miesiąca grudnia zmienione (przyjęto rezygnację lub odwołano członków zarządu) zostały zarządy następujących spółek: WZPOW Kwidzyn, CENOS, Huta Szkła Sławno oraz uzupełniono zarząd w Spółce MitMar. Przeprowadzone zmiany mają również znaczący wpływ na realizację przyjętej strategii dla Grupy Pamapol.

4. W latach 2006 – 2008 Spółki Grupy Pamapol przeprowadziły inwestycje we własny majątek o łącznej wartości przekraczającej 100 mln złotych. Do końca 2008 roku znaczna część tego majątku nie została w pełni uruchomiona lub wprowadzona w cykl operacyjny. Jednym z zadań stających przed zarządem Grupy oraz zarządami poszczególnych Spółek jest właśnie pełne uruchomienie zainstalowanych mocy produkcyjnych. Wykorzystanie wszystkich wcześniej kupionych linii produkcyjnych pozwoli na bez inwestycyjny silny wzrost przychodów ze sprzedaży przy jednoczesnym obniżaniu jednostkowego kosztu wytworzenia. Do już zrealizowanych działań w tym obszarze należy wymienić:

- a. uruchomienie linii do produkcji mrożonych warzyw konfekcjonowanych w Spółce MitMar oraz kolejnych takich linii w WZPOW Kwidzyn (dzięki temu osiągnięto prawie podwojenie przychodów ze sprzedaży w tym segmencie w I kwartale 2009 roku).
- b. Uczestnictwo oraz wygrana w przetargu na dostawę kasz do ARR (posiłki charytatywne dla ludności) pozwala na pełniejsze wykorzystanie

posiadanych mocy produkcyjnych w Spółce CENOS (efekty będą widoczne w wynikach Spółki w okresie III – XII 2009)

- c. Podpisanie umowy (pierwszej umowy) na dostawę konserw mięsnych do Turkmenistanu. Umowa ta pozwoli na bezinwestycyjne lepsze wykorzystanie mocy produkcyjnych zakładu w Ruścu.
5. Grupa Pamapol w latach 2007 – 2008 nie w pełni efektywnie zarządzała posiadanym majątkiem obrotowym, co jest związane z bardzo dobrą kondycją finansową Grupy w latach 2006 – 2007. Bardzo dobra kondycja finansowa w tym okresie spowodowała nie zachowanie należytych procedur kontroli wewnętrznej, przełożyło się to zbyt wysokie stany zapasów oraz należności. W 2009 roku w dobie globalnych obostrzeń finansowych zarządzanie majątkiem obrotowym staje się jednym z głównych celów strategicznych dużych Grup Kapitałowych. Grupa Pamapol podjęła odpowiednie decyzje już w końcówce 2008 roku, dzięki czemu obecnie jest już w trakcie realizacji (a nie dopiero opracowywania) strategii polegającej na skrócenie rotacji zapasów oraz należności. Nie jest to zadanie łatwe w dobie globalnego braku zaufania oraz braku wolnych środków finansowych, ale wyznaczony cel jest skrupulatnie realizowany przez wszystkie Spółki Grupy. Pozwala to patrzeć z większym bezpieczeństwem na przyszłą płynność finansową Spółek Grupy.
6. Jednym z dość ważnych celów stających przed Grupą Pamapol jest również obniżenie ogólnego poziomu zadłużenia kredytowego. Skala zadłużenia kredytowego Spółek Grupy Pamapol jest zbyt wysoka w stosunku do realizowanych przychodów ze sprzedaży. W celu jej optymalizacji należy zwiększyć roczne skonsolidowane przychody ze sprzedaży oraz ograniczyć poziom zadłużenia kredytowego. Oba elementy tej strategii są już obecnie realizowane. Rosną skonsolidowane przychody ze sprzedaży Grupy Pamapol przy jednoczesnym stopniowym spadku zaangażowania kredytowego. W I kwartale 2009 roku zgodnie z wcześniejszymi założeniami na konta Spółek Grupy wpłynęło około 9 mln złotych dotacji z ARiMR (z tytułu programów inwestycyjnych współfinansowanych z środków z UE), dotychczas ponad 5 mln złotych z tych środków już zmniejszyło zadłużenie kredytowe a kwota około 4 mln złotych zostanie rozliczona w II kwartale 2009. Oprócz spłaty kredytów z środków otrzymanych z dotacji wszystkie Spółki Grupy na bieżąco obsługują kredyty inwestycyjne, roczna suma spłat z tego tytułu wyniesie ponad 8 mln złotych. Zarząd Grupy podjął również decyzję o pełnym przeznaczaniu środków pozyskanych ze sprzedaży majątku trwałego na spłatę zadłużenia kredytowego. Do końca II kwartału 2009 roku kwota niespełna 1 mln złotych zostanie uzyskana ze sprzedaży nieruchomości gruntowej we Wrześni, kwota ta w pełni zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań kredytowych. W przypadku doprowadzenia do sprzedaży kolejnych składników majątkowych środki uzyskane ze sprzedaży zostaną w pełni przeznaczone na spłatę kredytów.

Podsumowując. Zarząd Grupy Pamapol przygotował i wdraża nową strategię kierunkową dla Grupy oraz strategię indywidualne dla wszystkich Spółek wchodzących w skład Grupy. Dotychczasowa kilkumiesięczna praca w ramach nowej strategii pozwala na wyciągnięcie pierwszych wniosków o jej skuteczności co będzie przedstawione w skróconym raporcie kwartalnym za I kwartał 2009 roku. Podstawowe założenia nowej strategii mają doprowadzić do wzrostu

skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży o 15 do 20 % rok/roku, wypracowanie skonsolidowanego zysku operacyjnego na poziomie powyżej 10 mln złotych oraz wypracowanie zysku netto w 2009 roku. Osiągnięcie tych parametrów przy uwzględnieniu rocznych odpisów amortyzacyjnych na poziomie powyżej 20 mln złotych ma oznaczać wypracowanie skonsolidowanej marży EBITDA powyżej 30 mln złotych.

W 2008 roku Grupa Pamapol nie wypracowała zysku operacyjnego a poziom EBITDA był na bardzo niskim poziomie, struktura finansowania oraz struktura zapasów mogły świadczyć o braku należytej kontroli nad Grupą. Ale w 2008 roku wystąpiło wiele skomasowanych zdarzeń jednorazowych, silny impuls recesyjny oraz efekt niemożliwości przeprowadzenia emisji akcji serii C. Wszystkie powyższe elementy wpłynęły na zły stan finansów Grupy prezentowany w sprawozdaniu za 2008 rok. Decyzję podjętą przez głównych udziałowców Grupy oraz działania nowego zarządu i efekty tej pracy (które zostaną uwidocznione w sprawozdaniu za I kwartał 2009 roku) pozwalają ze śmiałością myśleć o przyszłości Grupy. Zaangażowanie wyższej kadry kierowniczej we wszystkich Spółkach Grupy przy silnej motywacji działu sprzedaży pozwala pozytywnie patrzeć w przyszłość Grupy oraz możliwość jej dalszego rozwoju. Działania zarządu Pamapol SA oraz efekty osiągane przez wszystkie Spółki Grupy powinny mieć również odzwierciedlenie w wycenie Spółki.

Zarząd Grupy nakreślił następujące cele na 2009 rok: poprawa płynności finansowej, znaczący wzrost przychodów ze sprzedaży, utrzymanie pozycji lidera na rynku dań gotowych, umocnienie pozycji w hurtowym obrocie mięsem, osiągnięcie pozycji lidera na rynku soli morskiej, osiągnięcie znaczącej pozycji na rynku konfekcjonowanych warzyw mrożonych, osiągnięcie pozycji wicelider w przetworach zbożowy. Zarząd Grupy nie widzi zagrożeń dla kontynuacji dalszej działalności operacyjnej przez podmioty wchodzące w skład Grupy Pamapol.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównawcze zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Pamapol oraz jej wynik finansowy.

Zarząd oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa, oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniają warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Poniższa tabela zawiera podstawowe wskaźniki finansowe. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych zawarte zostało w sprawozdaniu finansowym.

L.p.	wskaźnik	Opis	2008	2007
1	Trwałość struktury finansowania majątku w %	(Kapitały własne + Rezerwy długoterminowe + Zobowiązania długoterminowe + Bierne RMK długoterminowe) / Sumę pasywów	56,5%	60,5%
2	Obciążenie majątku zobowiązaniami w %	(Suma bilansowa – Kapitał własny) / Pasywa ogółem	72,4%	63,4%
3	Płynność finansowa I stopnia	Aktywa obrotowe ogółem* / Zobowiązania krótkoterminowe*	1,06	1,25
4	Płynność finansowa III stopnia	Środki pieniężne / Zobowiązania krótkoterminowe	0,55	0,77
5	Cykl rotacji zapasów w dniach	(Stan zapasów x 365 dni) / (Wartość sprzedanych towarów i materiałów + Koszt własny sprzedanych produktów)	118	131
6	Cykl rotacji należności w dniach	Stan należności handlowych ** x 365 / Sprzedaż netto	88	126
7	Okres płacenia zobowiązań w dniach	(Stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x 365) / (wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów)	70	78
8	Rentowność majątku w %	Zysk netto / Sumę bilansową	-8,7%	8,7%
9	Rentowność brutto sprzedaży w %	Wynik ze sprzedaży / Przychody ze sprzedaży	-2,7%	5,2%
10	Rentowność kapitału własnego w %	Zysk netto / Kapitały własne na początek okresu przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	-24,4%	31,6%

Prezes Zarządu

Krzysztof Półgrabia